

Høje-Taastrup Lokalhistorisk Forening

Høje-Taastrup Rådhus

Medlemsblad · Nummer 1 · Januar 2023 · Årgang 44

Høje-Taastrup Lokalhistorisk Forening

Medlemsblad, januar 2023.
Årgang 44. Nr. 1

Redaktør (ansv.):

Lisa Møldrup Ulriksen
Tlf.: 5189 4500

Layout og tryk:

Addbrand Denmark A/S

ISSN 1901-8274

Medlemsbladet udkommer
4 gange årligt.

Oplag: 250 stk.

Forsidebillede

Thors Hammer nu på plads ved
det nye rådhus.

Indhold

- 2 Formanden har ordet
- 3 Årsmøde 2023
- 4 Der var fuldt hus
- 6 M.W.Gjøe og Reerslev skole
- 8 Kommende arrangementer
- 10 Hvor er billedet taget?
- 11 Bestyrelse og udvalg
- 12 Baglommen: Kalender

Formanden har ordet

Først vil jeg ønske jer alle et rigtig godt nytår, og dejligt at vi går mod lysere tider.

Årets sidste foredrag som var med Lars Spatzek, blev virkelig et tilløbsstykke, der var fuldt hus, og det var et super godt foredrag, med en masse gode foto og tegninger. Jeg tror at der er rigtig mange der gerne vil høre fortsættelsen, på den spændende historie Lars fortalte, så mon ikke vi kan få Lars til at komme igen?

Juleturen i november gik til Ansgarkirken i Hedehusene, hvor præst Jakob Schilling fortalte om kirken, og det blev en rigtig hyggelig eftermiddag der sluttede med kaffe i sognegården.

Arkivernes dag i november på Blåkildegård, hvor vi præsenterede jubilæumsbogen og årsskrift 2021, blev en rigtig hyggelig dag, med en rigtig flot lagkage og Bobler til at drikke. Der mødte rigtig mange op, og det var dejligt at høre at folk var meget begejstret for resultatet, som vi kan takke Peter Mose og Ib Sandahl for, stor tak til dem.

Vandtårnet har også været åbent ved Black Friday, samt været pyntet på med nisser i december.

Jeg har i årets løb kunnet glæde mig over, at der løbende kommer nye medlemmer til foreningen. I marts afholdes årsmødet hvor jeg håber at se rigtig mange medlemmer.

Lisa Møldrup Ulriksen

Årsmødet 2023

Høje-Taastrup Lokalhistorisk Forening afholder årsmøde
mandag den 13. marts 2022 kl. 19.30 i Kulturcenteret, Poppel Alle 12, 2630 Taastrup

Dagsorden:

1. Valg af mødeleder
2. Bestyrelsens beretning
3. Regnskab
4. Budget og fastsættelse af kontingent
5. Bestyrelsens forslag til vedtægtsændringer
6. Valg
7. Indkomne forslag
8. Eventuelt

Ad pkt. 3: Det reviderede regnskab uddeles på årsmødet og kan desuden ses på foreningens hjemmeside.

Ad pkt. 6: På valg er:

- Hanne Stampe Jensen, kasserer (valg for to år)
- Inge Sørensen, bestyrelsesmedlem (valg for to år)
- Ole Gram, bestyrelsesmedlem (valg for to år)
- Ledig post; bestyrelsesmedlem (valg for to år)
- Ib Sandahl, suppleant (valg for et år)
- Ledig post; suppleant (valg for et år)
- Flemming Ougaard, bilagskontrollant (valg for to år)
- Jørgen Thorsen, Bilagskontrollantsuppleant (valg for et år)

Ad pkt. 7: Forslag til bestyrelsen skal være formanden i hænde senest 1 uge før årsmødet.

Som det fremgår af ovenstående, er der ledige poster i bestyrelsen. De poster skal besættes for at opfylde foreningens vedtægter. Der må være medlemmer som vil deltage i bestyrelsesarbejdet. Har du mulighed og interesse, så kontakt et af de nuværende medlemmer af bestyrelsen, der kan fortælle mere om opgaverne.

Efter årsmødet byder foreningen på kaffe og kage. Efterfølgende bliver der en kort orientering om kommende arrangementer og om forårstur og tur til Bornholm.

Kontingent for 2023

Skal først betales efter årsmødet, dog senest 1. juni.

Der var fuldt hus

... til årets sidste arrangementer

Arkivernes Dag

Foreningens 60 års jubilæum blev markeret den 12. november på Arkivernes Dag med officiel udgivelse af Jubilæumsbog, Årsskrift 2021 og med flot lagkage. Mange havde lagt vejen forbi Blaakildegaard, og hurtigt var der trængsel i lokalet. Tak til alle, som kom og var med til at markere dagen.

Jubilæumskagen skæres for af Lisa Ulriksen og Ole Gram skænker Ukrainske bobler.

Historie Café

Mødelokale 3 i Taastrup Kulturcenter var onsdag den 16. november rammen om Lars Spatzeks foredrag om Taastrup i nullerne. Altså nullerne for godt 100 år siden. En spændende tid hvor gas, vand og el kom til Taastrup. Lars fortalte med udgangspunkt i studier i protokoller fra Taastrup Kommunalforening. En forening der var dannet af driftige erhvervsmand, som mente sognerådet ikke altid var hurtig nok i beslutninger om nødvendig udvikling af byen.

Lisa Ulriksen byder velkommen og Lars Spatzek venter tålmodigt på at fortælle. Foto: Per Andersson

Smørrebrød indgik i arrangementet, og imens det blev nydt, gik snakken livligt imellem deltagerne.

Det blev en god aften for alle og en fin afslutning på årets foredrag i Historie Cafeen.

Juleturen

Fredag den 18. november gik årets jule-tur til Ansgar Kirke i Hedehusene. Præst i kirken Jakob Schilling fortalte levende om kirken og livet i og omkring den. Med sine 101 år er kirken blandt de yngre i landet, og den fremstår nu efter en gennemgribende restaurering i 2004 helt moderne og næsten uden udsmykninger bortset fra Niels Winkels maleri i korbuen.

Juleturen sluttede med kaffe i sognegården, som ligger i tilknytning til kirken.

Black Friday i vandtårnet

Fredag den 25. november blev juletræet på Taastrup Hovedgade tændt. Det var Black Friday og butikkerne havde længe åbent og gode tilbud. Der var derfor mange mennesker på hovedgaden. Allerede inden døren blev officielt åbnet til tårnet kl. 18.00, stod de første og ventede på at tage turen op i tårnet for at nyde udsigten over byens lys. Også her blev der "fuldt hus".

Nisserne havde indtaget tårnet til stor glæde for besøgende i alle aldre. En pige fortalte, at da hun gik i børnehave, havde de givet de to nisser, som kravler på tovet, navnene *Tiske* og *Taske*. Så ved vi andre også hvad de hedder.

M.W.Gjøe og Reerslev skole

Hvem var M. W. GJØE som en vej i Reerslev er opkaldt efter?

På legepladsen ved den nuværende Reerslev skole, står der helt inde ved muren til den ene sidebygning, en gammel stentavle med indskriften.

VED AFGANGNE
JUSTITSTRAAD M W GJØES
VELGJØRENHED
BLEV DENNE SKOLE OPBYGGET
AARET 1836

Mindetavlen for M. W. Gjøe, over den "gamle" skoles dør, Foto ca. 1960.

Det er naturligvis ikke den nuværende skole, opført i 1955, der er nævnt, men Reerslev's 3. skole, som Legatet efter Justitsråd M. W. Gjøe lod opføre tæt ved Reerslev kirke i 1836.

Til minde om denne begivenhed blev stentavlen opsat over skolens dør.

I 1906 blev der bygget en ny skole tæt ved den gamle, og bygningen blev benyttet til forskellige andre formål, bl.a. som Kommunekontor.

Den gamle skole blev nedrevet sidst i

1960'erne og stentavlen blev overført til den nuværende Reerslev skole.

M. W. Gjøes Vej

Som et minde om M. W. Gjøe og skolen, er vejen fra Tingstedvej hen til Reerslev kirke, hvor den gamle skole lå navngivet efter Michael Wulf Gjøe (1740 - 1795), der blev født i Nykøbing Mors som søn af Marcus Gjøe.

Gjøe gik i skole i Roskilde, hvorfra han blev student i 1761. I de efterfølgende år hørte man intet til ham, før han arvede 25.000 Rigsdaler efter sin farbroder etatsråd Jens Andersens (1694 - 1772), tidligere ejer af godset Benzonsdal i Ishøj. I 1774 købte han godset Gjeddesdal i Greve for 68.000 Rigsdaler.

Det fortælles om ham: "Gjøe var en streng mand, forstået på den måde at han var en meget virksom natur, opfyldt af sin tids ideer og af lyst til at føre dem ud i livet, til at fremme bondestandens og landbrugets tarv ved at indføre udskiftning og selvejendom".

På grund af et dårligt helbred havde Gjøe i 1793 anmodet kongen, Christian den 7., om at få dispensation fra arvelovgivningen, ved at oprette et testamente, da han ingen livsarvinger havde.

Dette blev bevilget, og den 12. maj 1795 underskrev han sit testamente på Gjeddesdal.

Heraf fremgår det bl.a. at: Hovedgården Gjeddesdal med underliggende bøndergods af gårde og huse samt Greve, Kildebrønne, Karlslunde og Tune kirker, tillige med Gjøes

"Den gamle skole", var beliggende øst for Reerslev kirke, Foto ca. 1960.

personlige bohøve, skulle sælges på auktion og gøres i penge.

Undtaget herfra var forskellige gaver til familiemedlemmer og tjenestefolk, samt at alle restancer skulle eftergives bønderne efter hans død, ligesom de skulle have mulighed for, på gunstige vilkår, at købe deres egne gårde til fri ejendom inden 1. maj 1799.

Michael Gjølø døde den 18. maj 1795, og blev begravet på kirkegården ved Greve kirke. Gravmonumentet findes i dag på sydsiden af kirken, og bærer indskriften:

GRAVMINDE OVER MICHAEL WULF
GJØE, JUSTITSRAAD, EJER AF GJED-
DESDAHL, DØD 18. MAI 1795.

På en urne, indsat i monumentet, ses ordet "TILFREDS", der formodentlig var Gjølø's valgsprog. I kirken findes i våbenhuset en egetræsør skænket af Michael Gjølø i 1777, øverst ses et skjold med et dobbeltmonogram M G og årstallet.

M.W. Gjølø Legat

Legatet var oprindeligt på 58.084 Rigsdaler,

og igennem tiden er der uddelt penge til mange forskellige formål, lige fra brude- og fattiglegater til orgler og brandsprøjter. Desuden blev der givet penge til at bygge skoler for i landsbyerne, 1829 i Karlslunde, 1830 i Greve, 1836 i Reerslev og 1841 i Tune. Sidst men ikke mindst opførtes i 1866 - 67 Michael Gjølø's Folkehøjskole i Tune, fra 1871 Tune Landboskole, for midler fra legater.

M. W. Gjølø var en af egnens store foregangs-mænd, der turde føre sine ideer ud i livet, og være "TILFREDS", og derfor hædret i Reerslev med en stenplade og et vejnavn.

Hvis man vil vide mere om M. W. Gjølø og legatet: Bidrag til Greve Kommunes historie, Hæfte nr. 27, "Gjølø's Legat".

"Den gamle skole", lige før nedrivning, Foto ca. 1960.

Kilde: Artikel, "Vejen jeg bor på, M. V. Gjølø's Vej", af Ib Sandahl, TAASTRUP AVIS, 6/2-2002. og M. W. Gjølø's Skole i Reerslev, "HEDEPOSTEN", 1/11 - 2016. af Ib Sandahl.

Fotos: Alle fra Byhistorisk Samling og Arkiv, Blaakildegaard.

Kommende planlagte arrangementer

Bemærk datoerne for alle arrangementerne. Der tages forbehold for nødvendige ændringer og aflysninger, såfremt restriktioner i forbindelse med Covid -19 nødvendiggør det.

Der vil blive informeret om ændringer og aflysninger på foreningens hjemmeside. Alle, som har oplyst en E-mail adresse vil modtage mail når der er nyt på hjemmesiden.

Historie Café vinter og forår 2023

Onsdag den 15. februar kl. 18.30, Taastrup Kulturcenter, lokale 4. Historie Café med spisning. Claus Nielsen fortæller om Hedelands Veteranbanes historie.

Hør Claus Nielsen, formand for Industribaneklubben, fortælle om Hedelands Veteranbanes historie, udvikling og planer for fremtiden.

Hedelands Veteranbane har i mere end 40 år været en integreret del af Hedeland og befordret passagerer gennem det rekreative område. Mere end 20.000 rejsende bruger hvert år Hedelands Veteranbane som transportmiddel rundt i Hedeland eller som en hyggelig weekend-aktivitet.

Det er frivillige fra Industribaneklubben,

som i deres fritid på Hedelands Veteranbane vedligeholder og bevarer den unikke historie og kulturarv om tidligere tiders industribaner. Både industribaner og arbejdet med damp-teknologi og gamle motorer er i fare for at gå i glemmebogen. På Hedelands Veteranbane får de gamle lokomotiver og vogne nyt liv og bidrager til formidling om teknik og tidligere tiders arbejdsvilkår i industrien.

Claus begyndte som 13-årig i 1983 som frivillig på Hedelands Veteranbane. Siden har han bl.a. arbejdet med restaurering af gammelt jernbanemateriel, togekørsel, men særligt deltaget i anlæg og vedligehold af banens spor. Erhvervsmæssigt har Claus mere end 20 års erfaring med kommunikation, administration og ledelse fra Københavns Universitet og arbejder siden 2017 med kommunikation og tilbudsskrivning i jernbaneanterprenørfirmaet Aarsleff Rail A/S.

Onsdag den 1. marts kl. 18.30. Taastrup Kulturcenter, lokale 4. Historie Café med kaffe

Vi kan glæde os til at høre Tina Phil fortælle. TINA's Pølser og den flotte pølsevogn på Taastrup Hovedgade er kendt af de fleste. I godt 33 år har Tina langet pølser og burgere over disken til de mange kunder, som ved, at her får man Danmarks bedste.

Vi kender også Tina som formand for handelsforeningen Taastrup Bymidte. Denne aften får vi mulighed for at høre Tina fortælle sin egen historie.

Onsdag den 19. april kl. 18.30. Taastrup Kulturcenter, lokale 4. Historie Café med spising

Foto: privat

Erik Dahl, er født og opvokset på Fredensvej. Meget af barndommen centrerede sig om faderens el-forretning på Køgevej. En forretning som Erik Dahl videreførte og drev i mange år. Køgevej blev derfor "Hjemmebane", og vejens historie og bygningerne langs den har haft Eriks store interesse. Det blev derfor en kæmpe chance for ham, da han fik mulighed for at bearbejde de mere end 2000 notater, som Peter Schweizer inden sin alt for tidlige død havde udarbejdet om Køgevejs butikker og bygninger.

Erik Dahl vil fortælle om sit arbejde med de mange notater og vise nogle af sine mange fotografier. Der bliver naturligvis også mulighed for at stille spørgsmål om diverse bygninger og deres historie.

Tilmelding

Tilmelding til arrangementerne skal ske til: Ole Gram, tlf. 2449 1729 eller ole1gram@gmail.com

Deltagerbetaling er kr. 125,- for arrangementer med spising og kr. 50,- for arrangementer med kaffe.

Prisen er for medlemmer af foreningen. For gæster er beløbet kr. 150,- hhv. kr. 75,-.

Tilmelding er først bindende efter indbetaling af deltagerbeløb. Gerne på foreningens konto nr. 5333 – 0242689.

Der er begrænset deltagerantal, som fastsættes efter sundhedsmyndighedernes retningslinjer, ved alle arrangementerne.

Hvor er billedet taget?

Du kan ikke vinde noget, blot bringe minder fra en svunden tid i erindring.
Vi bringer det rigtige svar i næste nummer.

Hvor er dette billede taget? Vi kan give lidt hjælp. Billedet er taget i 1954.

Billedet vi bragte i oktober nummeret er fra 1962. Huset lå på Køgevej 93. Huset var opført lige før århundredeskiftet, det forrige, og blev nedrevet i 1969. Der har været købmandsforretning, frugt og grønt handel, tobaksforretning og en pigeskole i huset. På billedet ses også "Bananmandens" bod med frugt og grønsager. I 1972 blev opførelsen af den nuværende bygning på hjørnet af Taastrup Hovedgade og Dorphs Allé påbegyndt.

Høje-Taastrup Lokalhistorisk Forening

Bestyrelsen og suppleanter

Formand

Lisa Møldrup Ulriksen
Tlf. 5189 4500
lisamulriksen@gmail.com

Næstformand

Bodil Munck

Kasserer

Hanne Stampe Jensen
Tlf. 4243 9606
jensenhannestampe@gmail.com

Foreningens kontonummer:

5333 024 2689

Bestyrelsesmedlemmer

Ole Gram
Tlf. 2449 1729
ole1gram@gmail.com

Inge Sørensen
Tlf. 4029 0203
ingesnerle69@gmail.com

Per Andersson
Tlf. 5376 2600
panda@dukamail.dk

Peter Mose Nielsen
Tlf. 2168 5790
peter.mose@privat.tele.dk

Suppleanter

Ib Sandahl
Tlf. 4345 4910
Sandahls@privat.dk

Bilagskontrollanter

Birthe Povelsen
Tlf. 4399 7018 – 29897018
Birthe.ougaard@hotmail.com

Flemming Ougaard
Tlf. 6088 4708 – 32202826
flemming@ougaard.dk

Bilagskontrollantsuppleant

Jørgen Thorsen
Tlf. 2734 4890

Udvalg

Foredragsudvalg:

Bodil Munck, Ole Gram

Turudvalg:

Lisa Ulriksen, Inge Sørensen

Bladudvalg:

Bestyrelsen

Redaktør af medlemsbladet:

Lisa Møldrup Ulriksen

Vandtårn:

Ole Gram, Per Andersson

Arkivudvalg:

Ib Sandahl

Arrangementer Blaakildegaard

Inge Sørensen

Repræsentanter Kroppedal:

Lisa Møldrup Ulriksen

Foreningens hjemmeside:

Htlokalhistorisk.dk

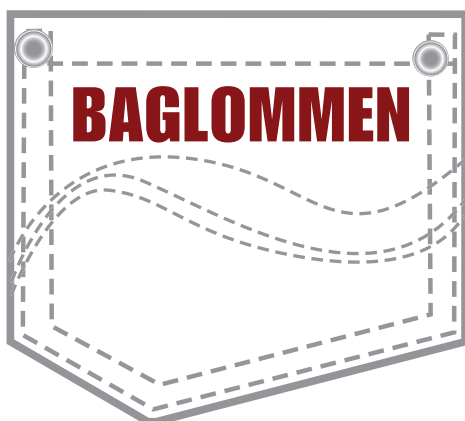
Redaktør hjemmeside:

Peter Mose Nielsen

Foreningens postadresse:

Skoлеvej 54, 2630 Taastrup

Kalender

Onsdag den 15. Februar

Historie Café med Claus Nielsen, Taastrup Kulturcenter. Lokale 4 kl. 18.30. Med spisning.

Onsdag den 1. marts

Historie Café med Tina Pihl, Taastrup Kulturcenter, Lokale 4 kl. 18.30 med kaffe.

Mandag den 13. marts

Årsmøde, Taastrup Kulturcenter, lokale 3 kl. 19.30.

Lørdag den 1. april

Vandtårnet åbent kl. 11.00 – 13.00

Onsdag den 19. april

Historie Café med Erik Dahl, Taastrup kulturcenter, Lokale 4 kl. 18.30 med spisning.

Lørdag den 6. maj

Vandtårnet åbent kl. 11.00 – 13.00

Onsdag den 17. maj

Forårstur til Andelslandsbyen Nyvang.

Lørdag den 3. juni

Vandtårnet åbent kl. 11.00 – 13.00.

Eventuelle ændringer af arrangementerne vil blive meddelt på foreningens hjemmeside. Sundhedsmyndighedernes retningslinjer vil blive fulgt ved alle arrangementerne.